

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ-4101-06-02/2012
P/12/113

Szczecin, dnia lipca 2012 r.

**Pan
Tomasz Grupiński
Zachodniopomorski Wojewódzki
Lekarz Weterynarii
w Szczecinie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Wojewódzkim Inspektoracie Inspekcji Weterynaryjnej w Szczecinie (zwanym dalej WIW) kontrolę w zakresie prawidłowości realizacji programów zwalczania salmonelli w stadach kur w latach 2007 ÷ 2012 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym 29.06.2012 r., NIK, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, (w brzmieniu obowiązującym do 1.06.2012 r. – art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli²), przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność WIW w zakresie objętym kontrolą.

W latach 2007 ÷ 2011 r. – na obszarze działania 19. powiatowych lekarzy weterynarii województwa zachodniopomorskiego (PLW) – zgodnie z wymogami programów zwalczania salmonelli w stadach kur (Programów) objętych było łącznie 1.254³ stad zgłoszonych przez hodowców do ewidencji, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt⁴ (uoozz). W badanym okresie obowiązywania Programów, zakażenie pałeczkami salmonelli odnotowano w 38 stadach kur. Stada te zostały zlikwidowane⁵. Koszty poniesione na likwidację stad wyniosły 7.223,1 tys. zł. W tym czasie łączne nakłady na realizację Programów wyniosły 8.170,2 tys. zł – co stanowiło 10,0% kwoty

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82

² Dz.U. nr 227, poz. 1482

³ Z tego 1.017 stad hodowlanych i 237 stad niosek towarowych

⁴ Dz.U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 ze zm.

⁵ Poprzez ubój lub wybicie, w tym zniszczenie jaj.

wydatków ogółem poniesionych przez WIW w tym okresie na zwalczanie chorób zakaźnych u zwierząt⁶ na terenie województwa. W efekcie realizacji Programów uzyskano zmniejszenie procentowych wskaźników zakażonych stad:

- w odniesieniu do stad hodowlanych z 6,72 % w 2007 r. do 0,38 % w 2011 r.
- w odniesieniu do stad towarowych niosek z 19,44 % w 2008 r. do 0,0 % w 2011 r.

Uzyskane w województwie wskaźniki były zgodne z krajowym celem określonym w Programach, wynoszącym – odpowiednio – poniżej 1% i nie więcej niż 2%.

Zakład Higieny Weterynaryjnej⁷ (ZHW), w okresie objętym kontrolą w ramach udziału w Programie wykonał badania 11.326 próbek właścicielskich i 2.772 próbek urzędowych z terenu działania WIW oraz 31 próbek właścicielskich stad kur hodowlanych spoza województwa zachodniopomorskiego. W wyniku każdorazowo dokonywanej oceny efektu hamującego wzrost bakterii (zgodnie z obowiązującą w laboratorium procedurą badawczą akredytowaną przez PCA), odnotowano 18 przypadków wystąpienia tego efektu tj. 0,16% ww. liczby próbek właścicielskich. ZHW informował kierującego próbki do badań o ich dyskwalifikacji poprzez odmowę ich przyjęcia⁸, a badania w kierunku różnicowania szczepów szczepionkowych salmonelli od szczepów terenowych przeprowadzali przeszkoleni pracownicy ZHW. O fakcie dodatniego wyniku badania w kierunku salmonelli lub wykryciu efektu hamującego wzrost bakterii bezzwłocznie informowano hodowcę oraz m.in. Powiatowego Lekarza Weterynarii (PLW) poprzez przekazanie im egzemplarza *sprawozdania z badań*, wystawianego bez zbędnej zwłoki po zakończeniu badania. Koszty łączne wykonanych badań laboratoryjnych w latach 2007 – 2011 wynosiły 94,1 tys. zł (tj. 1,15% kosztów realizacji Programów) i w kwotach zgodnych z zapisanymi w ewidencji finansowo – księgowej wykazywane były w sprawozdaniach przekazywanych do Głównego Inspektoratu Weterynarii, z zachowaniem obowiązujących terminów.

W ramach realizacji *Krajowego planu kontroli urzędowej pasz* z lat 2008 – 2011 liczba przeprowadzonych przez PLW badań pasz *na obecność pałeczek Salmonelli* wynosiła – odpowiednio w latach – 154, 140, 186 i 156 przy planowanej liczbie wynoszącej 122 w każdym roku.

Wojewódzki Lekarz Weterynarii prowadził nadzór nad realizacją Programu poprzez kontrole działalności PLW przeprowadzane w ramach rocznych planów kontroli i rozpatrywanie odwołań od decyzji PLW. W latach 2007 ÷ 2009 – przeprowadzono łącznie 60 kontroli kompleksowych, po 20 w każdym roku oraz 33 kontrole sprawdzające, w wyniku których oceniono pozytywnie działalność 15 PLW. W 4 przypadkach wystawiono ocenę pozytywną z uchybieniami. Oceny te były uzasadnione w świetle ustaleń opisanych w protokołach kontroli. W latach objętych kontrolą otrzymano od hodowców 4 odwołania od decyzji PLW⁹ związane z realizacją

⁶ Wynoszących 81.785,1 tys. zł. W 2012 r. (za 5 miesięcy) wydatki te wyniosły 2.946,3 tys. zł

⁷ W Szczecinie wraz z Oddziałem w Koszalinie posiadający od 2004 r. certyfikat akredytacji laboratorium badawczego Polskiego Centrum Akredytacji

⁸ Przy czym w sytuacjach wyjątkowych badano próbki niereprezentatywne uzyskując przed rozpoczęciem badania zgodę klienta na umieszczenie w sprawozdaniu z badań informacji o niereprezentatywności próbek – w okresie objętym kontrolą odnotowano jeden taki przypadek: z każdego stada pobrano po jednej próbce złożonej wymazów podeszwowych zamiast 2

⁹ W tym 3 od właściciela fermy drobiu PL32066420 o obsadzie 6.924 szt., nastawionej na produkcję jaj wylęgowych, w której odnotowano – w III kwartale 2010 r. – wystąpienie zakażenia pałeczkami *Salmonella Typhimurium*.

Programu, z czego 2 decyzje, z uwagi na uchybienia formalne, uchylono w całości przekazując je do ponownego rozpatrzenia, a 2 decyzje utrzymano w mocy.

W toku kontroli ustalono, że w inspekcji weterynaryjnej nie wypracowano systemu weryfikacji wykazów podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną. I tak np. w okresie objętym kontrolą w ewidencji urzędów skarbowych województwa zachodniopomorskiego zarejestrowano łącznie 199 podmiotów deklarujących hodowlę kur, w tym 166 objętą Programem – w elektronicznej bazie danych WIW potwierdzono obecność 158 podmiotów. Do czasu zakończenia kontroli PLW zidentyfikowali w terenie 6 podmiotów, spośród których 5 zobowiązano do złożenia wniosków o wpis do ewidencji inspekcji weterynaryjnej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o wdrożenie systemu weryfikacji wykazów hodowców drobiu, między innymi we współpracy ze służbami skarbowymi.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK¹⁰, oczekuje od Pana Doktora – w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia - informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK¹⁰, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK¹⁰, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

¹⁰ Patrz przypis nr 2